

Istungidokument

B8-0355/2017

15.5.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

suuliselt vastatava küsimuse B8-0219/2017 alusel

vastavalt kodukorra artikli 128 lõikele 5

lesbisid, geisid, biseksuaale, trans- ja intersoolisi inimesi (LGBTI-inimesi) käsitlevate nõukogu suuniste rakendamise kohta, eelkõige seoses (väidetavalt) homoseksuaalsete meeste tagakiusamisega Venemaal Tšetšeenias (2017/2688(RSP))

Marietje Schaake, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Marielle de Sarnez, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Ilhan Kyuchyuk, Frédérique Ries, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström, Valentinas Mazuronis
fraktsiooni ALDE nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon lesbisid, geisid, biseksuaale, trans- ja intersoolisi inimesi (LGBTI-inimesi) käsitlevate nõukogu suuniste rakendamise kohta, eelkõige seoses (väidetavalt) homoseksuaalsete meeste tagakiusamisega Venemaal Tšetšeenias (2017/2688(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta,
- võttes arvesse inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,
- võttes arvesse kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti,
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ja selle protokolle,
- võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni põhiseadust, eriti selle 2. peatükki inimese ja kodaniku õiguste ja vabaduste kohta,
- võttes arvesse 24. juunil 2013 vastu võetud Euroopa Ülemkogu suuniseid homo-, bi-, trans- ja interseksuaalide (LGBTI-inimeste) kõikide inimõiguste edendamiseks ja kaitsmiseks,
- võttes arvesse nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule¹,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 16. juuni 2016. aasta järeldusi, milles käsitletakse LGBTI-inimeste võrdõiguslikkust,
- võttes arvesse Euroopa Liidu suuniseid inimõiguste kaitsjate kohta ning piinamise ja väärkohtlemise kohta,
- võttes arvesse oma 4. veebruari 2014. aasta resolutsiooni homofobia ning seksuaalse sättumuse ja sooidentiteedi alusel toimuva diskrimineerimise vastu võitlemise ELi tegevuskava kohta²,
- võttes arvesse ÜRO inimõiguste ekspertide 13. aprilli 2017. aasta avaldust homoseksuaalsete meeste väärkohtlemise ja kinnipidamise kohta Tšetšeenias,
- võttes arvesse ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskava aastateks 2015–2019,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 14. detsembri 2016. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas ning Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas käsitleva 2015.

¹ ELT L 337, 20.12.2011, lk 9.

² ELT 93, 24.3.2017, lk 21.

aasta aruande kohta¹,

- võttes arvesse komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja Federica Mogherini pressiesindaja 6. aprilli 2017. aasta avaldust homoseksuaalsete meeste inimõiguste rikkumise kohta Tšetšeenias,
 - võttes arvesse komisjonile esitatud küsimust LGBTI-inimesi käsitlevate nõukogu suuniste rakendamise kohta, eelkõige seoses (väidetavalt) homoseksuaalsete meeste tagakiusamisega Venemaal Tšetšeenias (O-000039 – B8-0219/2017),
 - võttes arvesse kodukorra artikli 128 lõiget 5 ja artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et 1. aprillil 2017 avaldati sõltumatus vene ajalehes Novaja Gazeta esimesed teated selle kohta, et Venemaa Föderatsiooni Tšetšeenia autonoomses vabariigis on rohkem kui sada geid või geiks peetud meest röövitud ja kinni peetud kooskõlastatud kampaania raames, mille väidetavalt korraldasid vabariigi ametivõimud ja julgeolekujõud Tšetšeenia presidendi Ramzan Kadõrovi otsesel korraldusel;
- B. arvestades, et Novaja Gazeta teatas, et röövitud ohvreid väärkoheldi, piinati ja neid sunniti avalikustama teisi LGBTI-inimesi; arvestades, et lisaks teatati, et vähemalt kolm meest tapeti, neist kaks surid vangistuses kohtlemise tõttu ja ühe suhtes pani tema perekond toime nn aumõrva;
- C. arvestades, et esialgseid teateid on eraldi kinnitanud organisatsioonid Human Rights Watch ja International Crisis Group, kes mõlemad tsiteerivad kohapealseid allikaid, kes kinnitavad, et politsei- ja julgeolekujõud on kinnipidamise eesmärgil võtnud sihikule geideks peetud mehed;
- D. arvestades, et ohvrid hoiduvad üldiselt õigust nõudmast, kuna nad kardavad vastumeetmeid kohalike ametiasutuste poolt; arvestades, et (väidetavad) geid on tugevalt homofobse ühiskonna tõttu eriti kaitsetud, ning arvestades, et nad võivad langeda sugulaste sooritatud aumõrva ohvriks;
- E. arvestades, et pärast aastaid kestnud ähvardusi ja repressioone ei suuda peaaegu ükski sõltumatu ajakirjanik või inimõiguste aktivist enam selles piirkonnas töötada; arvestades, et Tšetšeeni ametnikud ja vaimulikud on ähvardanud geide vastu suunatud jõhkra kampaania esimesena avalikustanud ajalehte;
- F. arvestades, et 11. mail 2017 pidas Venemaa politsei Moskva kesklinnas kinni viis aktivisti, kes püüdsid esitada prokuratuurile kahe miljoni allkirjaga petitsiooni, milles nõutakse ametliku uurimise algatamist Tšetšeenias väidetavalt toimunud geide piinamise ja tapmise suhtes; arvestades, et aktivistid vabastati hiljem samal päeval;
- G. arvestades, et Venemaa Föderatsioon on allkirjastanud mitmed rahvusvahelised inimõigusi käsitlevad lepingud ja tal on Euroopa Nõukogu liikmena ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni osalisena kohustus tagada kõigi isikute turvalisus, kes võivad olla ohustatud, sealhulgas nende seksuaalse sättumuse tõttu; arvestades, et Venemaal on kohustus ja vahendid uurida Tšetšeeni ametivõimude

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0502.

toimepandud kuritegusid; arvestades, et alates 1993. aastast ei käsitata homoseksuaalsust Venemaa Föderatsioonis enam kuriteona;

- H. arvestades, et LGBTI-inimesi kaitsevad kehtivad inimõigusi käsitlevad rahvusvahelised õigusaktid ja Venemaa siseriiklikud õigusaktid; arvestades aga, et sageli on vaja võtta konkreetseid meetmeid, et tagada LGBTI-inimeste kõik inimõigused, kuna seksuaalne sättumus ja sooline identiteet võib tekitada täiendava diskrimineerimise, kiusamise ja vastutusele võtmise ohu nii koolis, töökohas ja ühiskonnas laiemalt, kuid ka perekonnas; arvestades, et politsei-, kohtu- ja ametiasutuste ülesanne ja vastutus on võidelda nende diskrimineerimisvormidega ja negatiivsete sotsiaalsete hoiakutega;
- I. arvestades, et 7. märtsil 2017 võttis Venemaa Föderatsioon vastu õigusakti, millega ei käsitata koduvägivalda enam kuriteona ja mille kohaselt perekondlik vägivald on väärtetu, mille toimepanijatele on ette nähtud leebemad karistused; arvestades, et Euroopa Parlament arutas seda küsimust oma 13.–16. märtsi 2017. aasta osaistungjärgul Strasbourgis;
1. väljendab sügavat muret seoses teadetega geideks peetud meeste meelevaldse kinnipidamise ja piinamise kohta Venemaa Föderatsiooni Tšetšeenia Vabariigis; kutsub ametivõime üles seda tagakiusamiskampaaniat lõpetama ja võimaldama rahvusvahelistel inimõiguste organisatsioonidel teostada väidetavate kuritegude osas usaldusväärne uurimine;
 2. mõistab hukka Tšetšeenia valitsuse pressiesindaja avalduse, milles ta eitab homoseksuaalide olemasolu Tšetšeenias ja ning nimetas neid käsitlevaid teateid valeks ja täielikuks väärinfoks; tuletab ametivõimudele meelde, et kogunemis-, ühinemis- ja sõnavabadus on universaalsed ja kehtivad kõikidele; nõuab, et ikka veel ebaseaduslikult kinni peetavad isikud vabastataks viivitamata; nõuab tungivalt, et Venemaa ametiasutused tagaksid õigusliku ja füüsilise kaitse ohvritele ning samuti inimõiguste kaitsjatele ja ajakirjanikele, kes on sellele juhtumile tähelepanu juhtinud;
 3. märgib, et Venemaa president Putin on andnud siseministeriumile ja föderaalsetele peaprokurörile korralduse Tšetšeenia sündmusi uurida, ning kutsub komisjoni, liikmesriike ja Euroopa Nõukogu üles pakkuma Venemaa ametivõimudele selle uurimisega seoses materiaalset ja nõuandetuge;
 4. kutsub Tšetšeenia ametivõime ja Venemaa Föderatsiooni üles järgima siseriiklikke õigusakte ja rahvusvahelisi kohustusi ning õigusriigi põhimõtteid, edendama võrdõiguslikkust, mittediskrimineerimist ja universaalseid inimõiguste standardeid, sh LGBTI-inimeste puhul, ning toetama seda tegevust selliste meetmetega nagu teadlikkuse suurendamine, sallivuse edendamine ning võrdsusel ja mittediskrimineerimisel põhinev kaasamine;
 5. väljendab sügavat muret karistamatuse õhkkonna pärast, mis kõnealuseid tegusid võimaldab, ning nõuab koostöös kodanikuühiskonnaga õiguslike ja muude meetmete väljatöötamist sellise vägivalla ennetamiseks ja järelevalveks ning selle toimepanijate tulemuslikuks vastutusele võtmiseks; rõhutab, et Venemaal ja tema valitsusel on lõplik vastutus nimetatud tegude uurimisel, toimepanijate vastutusele võtmisel ja kõikide Venemaa kodanike kaitsmisel ebaseadusliku väärkohtlemise eest;

6. nõuab tungivalt nende ja varasemate vangistamis-, piinamis- ja mõrvajuhtumite viivitamatut, sõltumatut, objektiivset ja põhjalikku uurimist, et anda nende kavandajad ja toimepanijad kohtu alla ning teha lõpp karistamatusele; väljendab sellega seoses heameelt tööühma loomise üle, mida juhib Venemaa inimõiguste ombudsman, kes uurib küsimust; kutsub ELi delegatsiooni ja liikmesriikide saatkondi ja konsulaate Venemaal üles uurimist aktiivselt jälgima ning suurendama veelgi jõupingutusi praegu ohus olevate ohvrite, LGBTI-inimeste, ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate abistamiseks;
7. kutsub komisjoni üles tegema koostööd rahvusvaheliste inimõiguste organisatsioonide ja Venemaa kodanikuühiskonnaga, et aidata Tšetšeeniast põgenenuid ja see väärkohtlemiskampaania avalikustada; kutsub liikmesriike üles lihtsustama selliste ohvrite jaoks varjupaiga taotlemise korda kooskõlas Euroopa Liidu ja siseriikliku õigusega;
8. rõhutab, kui tähtis on suuniste rakendamist pidevalt hinnata, kasutades selgeid võrdlusalusid; nõuab tungivalt, et komisjon viiks läbi ja avaldaks põhjaliku hindamise selle kohta, kuidas ELi delegatsioonid ja liikmesriikide diplomaatilised esindused on suuniseid kõigis kolmandates riikides rakendanud, et avastada võimalikud erinevused ja lüngad rakendamises ning need kõrvaldada;
9. märgib murega, et uue perevägivalda, sh laste vastu, käsitleva õigusakti vastuvõtmisega Venemaal astutakse samm tagasi; rõhutab, et perevägivalda tolereerivad õigusaktid võivad tekitada raskeid tagajärgi nii ohvritele kui ka ühiskonnale tervikuna; kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles jätkuvalt edendama koduvägivalla likvideerimist, kaitsma neid, kes on haavatavad, ning toetama ohvreid, nii Euroopas kui ka väljaspool;
10. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, nõukogule, komisjonile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning Venemaa Föderatsiooni ja Tšetšeenia Vabariigi valitsustele.